

: Posamezna številka 6 vinarjev :

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 3. jutraj, ob ponedeljkih ob 10. dopoldne. — Naročnina znaša: v Ljubljani in upravništvu mesečno K 1 20, z dostavljanjem na dom K 1 50; s pošto celoletno K 1 70, polletno K 10, četrtletno K 5, mesečno K 1 20. Za inozemstvo celoletno K 30.—
Telefon številka 303.

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

: Posamezna številka 6 vinarjev :

Uredništvo in upravništvo je v Frančiškanski ulici 8. Dopolni se pošilja uredništva, naročnina upravništva. Neizplačana plačila se ne sprejemajo, rokoplasi se ne vračajo. Za oglaševanje plača: peti veta 15 v, osmerice, poslana in zahvale veta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. Za odgovor je priložiti znambo.
Telefon številka 303.

Klerikalno uničevanje.

Z včerajšnjo notico „Klerikalna kultura“ smo pokazali slovenski javnosti na eno izmed najkulturnejših narodnih skupin, ki je postala klerikalcem trn v peti in so jo zato sklenili uničiti.

Slovenska vpadabljava umetnost jim je postala odveč, treba za tretje nje zastopnike in njih delo. Na logo sta prevzela „Slovenec“ ter „Dom in Svet“ ter jo poverila gotovemu Ante Gabru, ki kaže biti pa zelo poraben! Ta najnovejši klerikalni kritik je napadel in oblatil v dveh izbruhih v „Slovenca“ in „Dom in Svetu“ na najhujšobnejši način umetniški klub „Savo“, zlasti pa lastnika paviljona g. Jakopiča in njegovega marljivega pomočnika Žmitka.

„Slovenec“ je napade oficalno priznal in jih podkrepil, kakor smo včeraj pokazali. Isti „Dom in Svet“ pa prinaša v septembrovi številki uničujoči odgovor g. Jakopiča, ki nam kaže Ante Gabra v bengalični luči, od širokoste bahavosti in nevednosti do nizke hudobnosti se tam vrste nelep lastnosti tega moža, za katerega hrbet se je skrila klerikalna strahopetnost s svojo nakano. Na podlagi teh razkritij smo se informirali na pristojnem mestu in zvedeli še lepše reči, zvedeli za vso hinavščino, s katero si hoče klerikalna inteligenca pridobiti kulturni blesk. Znano bo, da obstoja takozvani „Umetniški svet“ sestavljen po večini iz klerikalnih „inteligentov“, ki ima med drugim namen pospeševati slovensko vpadabljavačo umetnost. Konstituirali so ta „Svet“, da bi jim nihče ne mogel odreknati umetniškega nerazumevanja in narodnega dela, hoteli so metati narodu pesek v oči. In kaka je zmožnost tega „Sveta“? Spomladanska razstava je že davno zaprta, in „Svetu“ se na opetovano moledovanju ni zdelo vredno poslati zastopnika ogledat si jo; po zatvoritvi šele je padla vodena obluba. „Svet“ pa še do danes ni sklical tozadevne seje, s čimer očito demonstrira, da je ali za delo popolnoma nezmožen ali pa hote noče vršiti svoje naloge! Klerikalci hočejo tudi na tem polju imeti samo firmo, koristnega dela pa ne marajo. Seveda, ravno na umetniškem polju bi z delom pobijali svoje „kulturne“ principe! Kako dolgo bodo še uganjali hinavščino? Na šesti razstavi se ni prodalo ničesar. Kako je z deželo in njenim „Umetniškim svetom“ smo povedali, skrupanci mestni zastop z g. Laschanom ima vse druge brige, kakor podpirati slovensko umetnost in enako tudi ministrstvo. Namen je jasen in izvira iz klerikalne kulture: uničiti gmotno umetnike, ker ne leže na obrazih pred Lampeti, Štefeti in ostalo gardo in ne prosijo razstavljalnega blagoslova škofa Jegliča. Slovensko napredno javnost pa opozarjamo s tem, da se začne resno zavedati postrtičvalnega delovanja slovenskih umetnikov, predvsem onih kluba „Sa-

ve“, ki vzdržujejo pokonci velik del slovenske kulture. Zalostna smrt Groharjeva naj jim bo v svarilo, tako se od sedaj naprej ne sme več delati, da ne propade slovenska umetnost na eni strani radi brezbržnosti naprednega občinstva, na drugi pa radi uničevalnih namenov klerikalcev.

Ubijati hočejo na celi črti; Sokolstvu je sledila „Družba sv. C. in M.“, napovedalo se je gospodarsko in politično uničevanje, smrt napredni mladini, naprednemu tisku in najnovejši je napad na umetniško delujoče. Ves ta boj pa ni prišel klerikalcem zaželjenih rezultatov; in tudi njih najnovejša zlobna delo jim mora le pospešiti zasluženo plačilo!

Konec letoviške sezone.

Zadnjega avgusta je navadno končana gorenjska letoviška sezona. Te dni že drdajo kočije druge za drugo na kolodvor in odvažajo goste. Marsikateri gost se pri tem pač še z veseljem ozre na krasno jezero in na jasne gore in kliče veselo na svidenje. Mnogi pa se vračajo morebiti nezadovoljni in mislijo, kje si prežive prihodnje leto svoje počitnice.

„Jutro“ je že pisalo o naši gorenjski sezoni, dobro bi bilo, da bi sedaj ob sklepu omenili še par stvari. Letošnja sezona bo na Bledu in po Gorenjskem sploh nekoliko daljša, ker so še lepi dnevi. Velika sreča za vsa naša letovišča je bila, da se ni zgodilo, česar so se vsi najbolj bali — gostje in domačini — da se namreč pri prijetih nikak slučaj kolere, kar bi pri živahnem prometu z južno stranjo ne bilo izključeno, ker se niso ukrenile nikake varnostne navedbe. To je najboljši dokaz, kako zdravi so naši gorenjski kraji in naša gorenjska letovišča so si s tem pri tujcih pač pridobila zaupanje. Vsled razmer na jugu je bilo število gostov na Bledu nenavadno visoko. Vprašanje nastane sedaj, kako bi se dalo to število ohraniti.

Prvo in najvažnejše vprašanje je razsvetljava. Letovišče brez dobre razsvetljave, dandanes izgubi polovico svoje vrednosti. V interesu Bleda in tujkega prometa je, da Bled dobi električno razsvetljava. Načrti leže baje že pri deželnem odboru. Dolžnost dež. odbora je da zadevo čim preje reši; ako se stvar zavleče še čez prihodnjo sezono bo to letoviščen in domačinom v škodo. Pri današnjem hitrem razvoju in konkurenci letovišč je stvar tako važna, da zahteva nujne rešitve. Želeti je, da bi prihodnjo sezono imeli že ob električni razsvetljavi. — Kar se tiče vodovoda stvar ni tako važna, ker je vode povsod dovolj in ima takorekoč vsaka hiša vodnjak z dobro vodo doma. Važno pa je, da se uredi javni vodnjaki v vasi in na poti okoli jezera. Tretja važna stvar je regulacija cest in poslopj. Domačin, ki vsak dan vidi one razvaline, ki so ostale po zadnjem požaru, ne vidi v njih nič nepega,

ker se jih je privadil. Ko bi prišel kam drugam, bi se čudil, zakaj takih razvalin ne odstranijo. Tako se zdi tudi tujcu, ki pride na Bled in želeči je, da izginejo čim preje one stene, ki stoje brez pomena sredi vasi. Želeti pa je splošno, da hišni posestniki gledajo na snago in čednost. Gotovo imajo tudi tujci radi pristne kmečke hiše in domače življenje, toda skrbeti bi bilo treba za to, da bi ne bila gnojišča prav ob cesti in da izgleda zunanost hiš kolikor mogoče čisto in čedno. S tem bodo pridobili posamezni posestniki, ker jim bo to privabilo tujce, ugodno pa bo to vplivalo tudi na celoten pogled. Ob enem z regulacijo naj bi se torej odstranili tudi razni nedostatk, ki kaže ugoden vtis cele vasi. Težko vprašanje za Bled so sprehajališča. V tem oziru se vedno slišijo pritožbe. Letos je bila odprta „Straža“, ki je bila lansko leto še zaprta. Gotovo ni prijetno za gosta, ako vidi povsod, kamor se obrne, napis: Prepovedana pot. Posebno škoda je, da je zaprta pot na grad. Ako bi se posrečilo dobiti grajski gozd za sprehajališča, bi Bled s tem mnogo pridobil.

Važna stvar za letovišče je — reklama in atrakcije. Reklame ni nikdar dovolj. S številom letošnjih gostov lahko dela Bled reklamo zase in za vsa gorenjska letovišča. Atrakcij je bilo doslej malo. Deloma je vabila rikljanska kura, deloma krasota kraja, največ gostov je privabila navadno iluminacija. Letos je imel poleg drugega tudi Rikljev zavod koncert, ki je bil zelo dobro obiskan in je krasno uspel. Sodelovali so samo Nemci in tudi občinstvo je bilo po večini nemško, ker Čehi nemških prirediteljev ne obiskujejo. Nasprotno je bil n. pr. pred par leti koncert bratov Troštov slabo obiskan, ker ga niso obiskali Nemci. Taka ločitev gostov ni ugodna. Isto je pri reünionu. Treba bi bilo misliti na to, ali bi se ne napravil reünion v sredo in v soboto, da bi se privabilo letoviški dom tudi slovenske posebno češke goste. Letos je imela biti atrakcija tudi umetniška razstava. Umetniška razstava na Bledu je za nas gotovo velike važnosti, toda prirediti bi se morala drugače nego letos. Med gosti se o letošnji razstavi niso slišale najugodnejše kritike. Blejska razstava bi morala biti reprezentančna razstava in bi morali tam nastopiti le z najboljšimi deli. Ako so se k razstavi hotela vzeti tudi druga dela domačih umetnikov, bi se moral napraviti poseben oddelek. Zato naj se v prihodnji sezoni priredi zopet razstava, toda nekoliko previdnejše. Mi ne maramo podajati strokovne ocene, podajamo le mnenje mnogih in to bodi merodajno.

Iz športnih prirediteljev je bila letos samo plavalna tekma. Šport oživlja vsako letovišče, zato je želeti, da se tudi na naša letovišča uvedejo športne prireditve. Tekma v veslanju bi bila zelo na mestu; naša športna društva naj bi v prihodnji sezoni priredila tudi druge tekme na naših letoviščih. In

kar ni zadnje in morebiti prvo — naše gostilniške razmere. V tem oziru se ne nudi tujcem nikdar preveč. To velja za vse naše kraje — v prvi vrsti seveda za letovišča. Dne 25. septembra bo na dražbi prodan hotel Mallner. Hotel Mallner ima lepo preteklost z dobrim gospodarstvom bi imel tudi lepo bodočnost. Ker ni izhajal kot prvovrstni hotel za aristokracijo, naj bi postal meščanski hotel. Želeti je, da podjetje ostane v domačih rokah.

Iz slovenskih krajev.

Iz Skofjelohe. Velike reči se gode v Skofjiloki. Naš častiljiv gospod župnik Avgustin Šinkovec je praznoval svoj god. V ponedeljek so pokali možnarji od štirih do desetih zvečer. Seveda je mislil župnik, da velja vse to njemu in je veselega pa blaženega obraza pokazal svojo postavbo pri farovski kolu, da bi se zahvalil za čast, ki mu jo izkazujejo vneta in zvesti njegovi backi. Kako je bil presenečen, ko je zvedel, da to ne velja njemu, ampak novemu županu v Puščaju gospodu Dagarinu, kateremu je župnik z vsemi silami nasprotoval. Ni se mu obneslo vse zahrbito agitiranje, zato se je pa tudi v nedeljo zelo znesel nad tistimi, ki niso volili njegovih „mož“. Celo duhoviti je bil mož na prižnici. Rekel med drugimi gorostasnostmi: „V Trstu imamo kolero. v Skofji Loki pa liberalno kugo“. — Še bo kuga še, gospod župnik, pa hujša kot vi mislite. Pa še nekaj. — V torek so hoteli gotovi ljudje tukaj praznovati Šinkovec god. Pri taki priliki se je seveda treba postaviti in so se tudi prav pošteno. Brioni vino so pili, ne da bi vedeli kakšno je — „Kemična“ analiza je bila približno taka: domač cviček, pošten istrijan, malo sodavice in nekaj kapelj „Klostergeista“. Kljub temu je bilo navdušenje veliko; nekaj za slavljenca Šinkovca, še bolj pa za „pristno“ vino Brioni. „Korak, korak za korakom...“

Iz Dobropolj. Vsi svetniki dobropoljski. — II. — Drugi naš svetnik, ki se peha za čast svojih svetniških tovarišev, je Vam ptič, da malo takih. Pred tolikimi in tolikimi leti je bil možiček še ponižen, krotak in miroljuben. Prijazno se ti je nasmehljal, če te je srečal, in postregel ti je, kolikor je bilo v njegovi preskromni moči. Kajti človek kot skoraj hlapec pač ne more dosti storiti za svojega bližnjega. Ali pokazal je svoj dobro voljo. Kakor pa so se zasukala kolesa časa po celem svetu, tako so se tudi v Dobropoljah in se se sučejo. In naš svetnik št. 2 se je presukal, napredoval ter lezel po nebeski lestvi Jakobovi naprej in naprej. In glejte ljudje božji! Najprej revež potem občinski tajnik, sluga in posestnik ene kočje je postal po zaslugi in nezasluga svojega tovariša št. 1. menda tudi posojilniški direktor, tajnik itd.

v eni osebi. Seveda mu ne bi zamerili in ne zavidali sreče in avanziranja. Pa, saj veste, človeka sreča kaj rada napihne, in možiček bradat je hotel zleteti še višje ter se greti ob toplih žarkih podgorskega solca — župana. Podgorski podžupan je hotel postati. Toda tu so pokazali naši možje, da so se naveličali farških podprepnih muh ter rekli pritlikavemu bradacu: „Glej, da si zadovoljen s kruhom, ki ti ga je spekel sveti mož št. 1. Pa mirna Bosna!“ In obema svetnikoma so se ponudile perotnice v pekoči toploti županskega in podžupanskega stolca podgorske občine, in oba ptiča sta ostala še pošucana ptiča. Občani so sedaj prvokrat naredili po svoji lastni volji, in zadnji čas je, da so začeli vendar enkrat samostojno misliti tudi v občinskih zadevah ter si postavili moža za župana, ki je iz njegove srede, in menda tudi popolnoma zasluži to zaupanje. Gospodarstvo gre vendar gospodarjem, ne pa ljudem, ki se rede ob imetju teh gospodarjev. Ljudje, kateri so si toliko opomogli pri tem ali onem klerikalnem podjetju, naj sedaj mirujejo ter s hvaležnostjo uživajo to, kar imajo. Nikdo jim ne brani drveti farjem čez drn in strn, toda roke proč od našega kruha in našega gospodarstva! Morda bomo videli pri tretjem svetniku dobropoljskem nekaj sličnega, kakor pri št. II. ali vendar še v svetlejši luči.

Petdesetletnica Čitalnice ljubljanske.

„Naprej zastava Slave!“ in pa „Hej rojaki! opazujmo, Uma svitile meče!“ Tako je orilo in se prepevalo v onih dneh po vseh deželah, kjer prebivajo Slovenci! Rodoljubja kipeči učitelji so učili Cegnarjeve, Vilharjeve, Potočnikove in Jenkove povpeke v ljudskih šolah; pevajoči učenci in učenke so prinašali iz šole priredš razne, lepo ubrane in priproste pesmice domov med že šoli odraslo, a za veselo pesmico vedno se zanimajo mladinol! In pri vsaki pravi priložnosti so se prepevale priproste, v narodnem slogu zložene pesmice tako, da so nekatere izmed njih postale popolnoma narodne!

„Slovenec“ je rad vesel, Zakaj da bi ne pel —
Njemu pesmi iz srca teko. — I.

In v takih razmerah se nahajajoči mladi narod, kojemu je po daljšem pritisku pristajala še večja politična prostost — zarja boljše in veselejši bodočnosti — je iz dna svoje izstradanosti in lačne duše zaželel — nekaj višje izobrazbe in duševne popolnosti, nego so jo imeli njegovi predniki!

Razmere v političnem oziru so bile zelo ugodne, tla na domači grudi že iz leta 1848. nekoliko razkrita in prerahana — ter tako rekoč dobro

LISTEK.

MICHEL ZEVACO:

Ljubimca beneška.

XL.

Kardinal-škof beneški.

Kakor je razvidno že po besedah Petra Aretina, je bil skoraj dan, ko se je kardinal Bembo, ločivši se od svojega sodruga, vračal proti svoji palači. Na pragu hišnih vrat je čakal njegov komorni sluga, ki mu je planil takoj naproti, rekoč:

— Ah, prevzvišeni, kakšna noč! Kak strah smo imeli!

— Molčite! je dejal Bembo, videč, da je par mimogredočih obstalo in začelo gledati. Karkoli se je zgodilo, navdaji se že enkrat, ogibati se škandala. Pojdiva najprej gor. Potem boš makar lahko tarna!

Lakaj je ponižno sklonil glavo in šel za svojim gospodarjem.

Dospel v svoj kabinet, si je dal Bembo najprej oprati in zavezati rane, ki so ga kruto skelele.

— Zdaj, je dejal, ko je sedel k mizi, govori; a bodi kratkobeseden.

— Prevzvišeni, je rekel sluga, palača je bila ponoči napadena.

— Napadena? je vprašal Bembo in namršil obrvi. Ali so jo napadli roparji ali tatovi?

— Ne, prevzvišeni: ti ljudje se niso dotaknili ničesar, kakor sem se prepiral sam, ko sem po njihovem odhodu skrbno pregledal vso palačo.

Bembo je postajal bled.

Če bi bila četa razbojnikov oplenila njegovo palačo — takšni dogodki nikakor niso bili redki v tistih časih — bi se ne bil posebno čudil in razburjal. Toda česa so iskali ti ljudje, ki niso vzeli ničesar? Odgovor je našel v tem, kar mu je sluga povedal nadalje.

— Torej, prevzvišeni, bližala se je druga ura popoldni;

služinčad je spala že zdavnaj, samo jaz sem čul, kakor ste mi ukazali pred svojim odhodom. Naenkrat slišim trkanje na velika vrata. Ker v tem trkanju nisem spoznal našega običajnega znamenja, sem se čul odpreti. Potrkalo je iznova. In ker sem molčal še vedno, zaslišim nenadoma, kako snemajo tečaje vrat z železnimi drogovi. Začel sem kričati. Služabniki so pritekli na kup. Toda v tistem trenutku se odpro vrata, in cela tolpa domonov udre v palačo. Nekaj tolovajev je pograbilo slugo, in jih ustraševalo, dočim so ostali naglo prižgali vse luči. Eden izmed njih, po vsem videzu načelnik, vpraša, kdo je kardinalov komorni sluga. Oglasim se jaz. On stopi k meni, pomeri me z očmi ter mi pomoli pod nos samokres, rekoč: Vodi me v sobo svojega gospodarja. Hočem se ustavljati, ali on napne svojo pištolo. Nato ubogam in ga odvedem v sobo prevzvišenega. Videč, da vas ni tu, zakriči nad menoj:

— Kje je tvoj gospodar?
— Na popotovanju.
— Lažeš!
— Ne, kakor gotovo mi pomagaj Mati Božja!
— Pokaži mi vso palačo!

Nato so ti ljudje prebrskali vse sobane drugo za drugo; gledali so za zastore, odpirali omare in vršili z eno besedo hišno preiskavo, ki je trajala dve uri. Nato so odšli, ne da bi storili sicer kaj zlega ali da bi kaj odnesli, kakor sem prevzvišenemu že povedal.

In dični komorni sluga je zaključil:

— Še zdaj sem ves prestrašen, kakor vidite.

— Roland! je zamrmral Bembo smrtinobled... Dobro je, je dodal glasno, pusti me samega. Treba mi je počitka. Zbudi me točno čez tri ure.

— Dobro, prevzvišeni.

— Zakleni povsod in pojdi osebno k policijskemu načelniku, gospodu Džennaru, ter mu sporoči v mojem imenu, kar se je nocoj zgodilo; prosil ga, naj pride k meni, a dotlej da naj pošlje dvajset lokostrelcev palači za stražo, če je že tako, da v teh nesrečnih časih bivališče sinu sv. Cerkve ni varno pred drznostjo razbojnikov. Hodi!

Komorni sluga je hitel izpolnjevati te ukaze, ki jih je dal Bembo samo zato, da obrne iskanje in uganjanje svoje služinčadi

v napačno smer. Sam zase je bil prepričan, da se napad ob belem dnevu gotovo ne ponovi.

— Roland je nad mano! je premišljal potrt. Da, on se klati po Benetkah, neprijemljiv, neizsledljiv, neviden kakor duh. Zaman so na nogah vsi beriči, kolikor jih premore to mesto, da bi ga poiskali! On uide iz sleherne pasti; jaz pa, če ostanem tukaj, ne uidem njegovi roki! Obroč okrog mene postaja zmerom ožji. Izgubljen sem, ako ostanem. Ostalo mi ne bo niti toliko časa, da bi izvršil, kar sem začel... Treba je, da pospešim svoj beg.

Kaj je bil Bembo začel, se bralec spominja.

Njegov načrt je obstojal poglavitno v tem, da ostavi Benetke in vzame Bianco s seboj. V trenutku, ko je v noči groze in straha sklenil bežati, je bil Sandrigo še živ; poroka je bila določena za soboto. Bembo je zares namerjal držati Sandrigo besedo; toda po ceremoniji je hotel dati ugrabiti Bianco in jo spraviti pri Aretinu: videli smo ga, kako se je dogovoril najprej z Imperijo in nato z Aretinom, ki naj bi bil čez nekaj dni spravil Bianco med Aretinkami iz Benetke.

Del tega načrta je bil že izvršen, ker se je Bianco po dogodkih nocojšnje noči nahajala v oblasti Bembovi, zaprta pri Aretinu.

Bembo sicer še ni vedel, da je Sandrigo mrtev.

Toda ni mu bilo več treba držati banditu besedo, v kolikor je šlo za poročno ceremonijo, kajti Biana je bila pobegnila iz iz Imperijine palače, in Sandrigo ni mogel vedeti, kaj se je zgodilo z deklico.

Preostajalo mu je torej le še, da izvrši drugi del svojega načrta.

Treba je bilo predvsem kakih dveh tednov, da Aretinke obdelajo Biankino dušo v zmislu njegovega naročila; šele potem je mogel oditi Aretino v spremstvu svojih Aretink, med katerimi bi se nahajala Biana.

In v tem drugem delu načrta je pomenil dogodek, ki ga je oznanil Bembo njegov komorni sluga, znatno izpremembo. Zdaj ni bilo več mogoče, ostati v Benetkah še dva tedna! V teh dveh tednih bi ga gotovo zadelo Rolandovo maščevanje.

Bembo je sklenil ravnati z največjo naglico.

(Dajc.)

Pisarna-UNIVERSAL-agenture
: M. MULLEY :
izda, uredi in založi edini popolni slovenski

ADRESAR : za Kranjsko, Koroško, Spod. Štajersko in Primorsko.
Važno za inserente.

prilavljena, da sprejmejo žlahtno duševno zrnje vase, koje naj poda tisočere sadove!

V letih 1860—1864 je nastalo jako mnogo čitalnic po vsej Sloveniji. Tudi v tem oziru nam je prvačila probujena zelena Stajerska, kjer so se ustanovila bralna in enaka društva že leta 1848. in pa še nekoliko pozneje razne čitalnice!

Kakor piše g. Anton Trstenjak v svoji knjigi, izdani ob priliki 25 letnice „Dramatičnega društva v Ljubljani“ — „Slovensko gledališče“ je bila „Ljubljanska čitalnica“ slovensko odprta dne 30. avgusta leta 1861.

Petdeset let pomenja v življenju in delovanju kakga naroda res neznatno časovno dobo; a pri pomlajenem, življenja kipečem narodu Slovencev pa znači ravno epoha preteklih zadnjih 50ih let tako velikanski skok na vseh poljih kulturnega, duševnega in gospodarskega razvoja, katerega ni bil deležen skozi dolgih 300 let od časov reformacije!

Vredno je in spodobi se, da današnji zavedni Slovenci to upoštevajo ter iz cele hvaležne duše svečanostno obhajajo ta izredni jubilej, polstoletnega obstoja prve in največje čitalnice na Kranjskem — ljubljanske čitalnice!

Ker se nahaja v teh dneh gotovo pol vseh rednih članov in pa tudi še velika množica ljubljanske publike zunaj mesta na deželi na počitnicah iz tega povoda torej večja slavnost ni mogoča — sklenilo se je, da priredi naša matuška in skrbna gojiteljica toliko raznih društev v Ljubljani še v letošnjem zimskem času veliko prireditve, kot slavnostno praznovanje 50letnice ljubljanske čitalnice.

Sicer nečemo slavnemu odboru nikakor predpisavati, kdaj naj se taka v velikem, impozantnem štilu prikrojena slavnost vrši — a mislim, da bi pravo ljudsko mnenje zadeli, ako predlagamo, naj se slavnost vrši kot poseben večer na čast manom našega nesmrtnega stihotvorca in priljubljenega domačega pevcu dr. Fr. Prešerna dne 2. decembra letos v vseh prostorih „Narodnega Doma“. — Slavnost naj ima vseslovenski značaj, petdesetletno olimpijado vseh Slovencev, ki naj si dajo tisti dan rendezvous v naši beli Ljubljani.

Prireditve naj se vrši v štilu dosedanjih planinskih plesov, pri kateri slavnosti se naj apelira na znano, kristalno čisto navdušenje slovenskih narodnih dam.

DNEVNE VESTI.

Naše cenjene naročnike, ki jim koncem avgusta poteče naročnina, prosimo, da jo čem prej obnovijo, da ne bodo imeli oni in mi sitnosti z ustavljanjem pošiljanja lista, kar se bo brez-pogojno moralo zgoditi pri onih, ki naročnine pravočasno ne podaljšajo.

No, gospod Krek! Poročajo nam: Meseca julija t. l. je v Trnovčah pri Brdu divjal požar, ki je sedmim posestnikom uničil vsa gospodarska poslopja. Ti ubogi kmeti so v resnici usmiljenja vredni, a ni ga, da bi se malo pobrigal zanje. Njih državni poslanec Janez Evangelist, ki bi bil v prvi vrsti dolžan preskrbeti ponesrečencem potrebno pomoč, se prav nič ne briga. Seveda! Kako se bo brigal za reveže, ko nima za tako važne stvari časa in nikakega dobička. Čas ima samo zato, da hodi kot agent po deželi in kupuje seno za „Gospodarsko zvezo“, katero je oklenila naravnost „imenitno“ kupčijo za 1000 vagonov sena za Bavarsko deželo. V resnici izvrsten državni poslanec. Za časa volitev ima polna usta samih obljub in

se kar cedi ljubezni do kmetov, potem mu je pa vse deveta briga. Torej g. Krek! Na svidenje pri drugih volitvah.

Deželni odbor je oddal vsa dela pri poglavitni Gruberjevega prekopa znani židovski trdnji Czeczowiczka. Kako je ta podjetnik kranjsko deželo opeharil, je vsem znano, A to mu še ni dovolj! Czeczowiczka na vse mogoče načine protežira tuje delavce, domače pa prezira, kolikor more. Tako so danes pri poglavitni prekopa zaposleni akordanti večinoma sami Italijani iz kraljestva, dočim domači slovenski delavci ne dobijo dela. Czeczowiczka z vso odločnostjo prezira tudi delavce, ki so dobili priporočilo celo od deželne vlade kranjske same in imajo vse kvalifikacije za izvršitev betonskih del. Priporočamo slavnemu deželnemu odboru, naj tega Žida pouči, da se mora na Kranjskem v prvi vrsti ozirati na domače delavce, ne pa na regnikole in Žide.

Klerikalni nadzornik Anton Maler se je zatekel zadnje čase h klerikalcem. Pri mameških v deželnem šolskem svetu in podobnih ljudih bi rad dobil opore, da bi se mogel držati „saj še dve leti“ kl mu do polne službene dobe še manjkata. Unikum je že, da se za Ljubljano, t. j. glavno mesto postavi za okr. šolskega nadzornika ljudskim šolam mesto kakga profesorja navaden vadniški učitelj, če se pa celo takega — nespособnega človeka za to službo imenuje, je pa to čisto navadna sleparija. To je škandal, ki nima v šol. kroniki ljubljanski para, zatorej naj se tak človek zapodi v penzijo.

Für deutsche Hochschulen kein Geld. Graška tetka se silno razburja radi tega, ker je osrednja vlada za nekaj časa ustavila dela pri novi stavbi dunajske klinike. Huduje se na vlado, ki ima baje vedno dovolj denarja za nemške šole, za nemške ga pa ne najde. „Grazer Tagblatt“ prav nič ne zameri, da se znebi takih „kunštih“ stvari. Vendar pa ji moramo resnici na ljubo povedati, da se Nemci nimajo prav ničesar pritoževati na vlado. Nemci imajo danes toliko visokih srednjih šol, da ne vedo kam z njimi. Če bi jih ne bi polnili dijaki drugih narodnosti, posebno pa Slovani, bi se morale pa zapreti. In temu se imajo največ zahvaliti ravno avstrijskim vladam, ki Nemce na vseh koncih in krajih protežira. Če vladi kdaj primanjkuje denarja, ga ji vedno primanjkuje samo za ustanavljanje slovenskih šol.

Na ljubljanskem trgu se dogajajo vedno lepše reči. Klerikalne prodajalke živijo vedno nesramnejše inzulirajo ljubljanske gospodinjice, obenem pa same kar očitno priznavajo, da delajo draginjo nalašč in se hvalijo s tem, da odirajo ljubljansko prebivalstvo. Včeraj je rekla na trgu neka kmetica napram drugi: „Enega koutja smo si letos že zaslužili in ako bo dolgo trpela ta suša, zaslužimo kmalu še enega“. S sušo namreč opravičujejo — v kolikor sploh smatrajo za vredno opravičevati se — naravnost legendarno draginjo, ki je tolika, kakor bi bilo letos sedmo lačno leto in postaja še vsak dan večja. Ali res ni nobenega sredstva proti takemu brezprimernemu oduševanju? Ali ni nobenega načina, po katerem bi se mogle regulirati cene živih vsaj tako, da bi bile kolikor toliko krščanske?

Člani šišenske „Vodovodne zadruge“ naj si nikar ne domišljajo, da bodo gospodarili v Spodnji Šiški — v svojo osebo korist. Je že vse preskrbljeno, da ne bodo mogli odirati občine in občanarjev. To velja tudi za Nemce, ki so se naselili v Spodnji Šiški in živijo od slovenskih grošev,

pa bi hoteli tam gospodariti. Ne bo šlo, prijatelji, ker šišenski volilci niso tako neumni, da bi oddali svoje glase — škodljivcem občine.

Slovensko deželno gledališče. Operni ensemble solistov je za bodočo gledališko sezono sestavljen takole: primadona in za vse dramatične partije gđ. Josipina Špankova, koloraturka in operna subreta gđ. Elfrida Krompholzova, mladodramatična pevka gospa Jeanette pl. Foedran-spergova, operna pevka gđ. Re-zika Thalerjeva in za manjše mezzosopranske partije gđ. Roza Peršlova. Prvi operni tenor gosp. Fr. Krampere, bivši prvi tenor Narodnega divadla v Brnu in kr. zemaljs. kazališta v Zagrebu, drugi operni tenor g. Ljubiša Iličič, tenor-buffo g. Miroslav Horský, bariton g. Viljem Novak, bas g. Josip Križaj, II. bariton gosp. Rudolf Bukšek. Operni kapelnik g. V. H. Talich. — Operetni ensemble solistov pa je sestavljen takole: prvi tenor g. Ljubiša Iličič, mladostni spevokomik g. Miroslav Horský, karakterni spevokomik g. Josip Povhe, bariton g. Rudolf Bukšek, bas g. Josip Križaj, za manjše vloge g. Alojzij Drenovec (tenor), g. Rudolf Juvan (tenor) in g. Pavel Rasberger (bariton). Operetna subreta gđ. Re-zika Thalerjeva, operetna pevka gospa Jeanetta pl. Foedran-spergova, operetna pevka gđ. Frida Krompholzova, komična operetna pevka gospa Berta Bukšekova, za manjše operetne vloge gospa Desanka Iličičeva, gđ. Vera Danilova in gospa Polonica Juvanova (alt). Operetne predstave bosta vodila gospoda kapelnika Talich in Jeremias. Sodeluje zopet popolni orkester „Slovenske Filharmonije“.

Operni in operetni zbor. Kakor že nekaj let, dela sestava dobrega zbora tudi letos velike težave. Prvih tenorov, prvih sopranov in altov se oglašajo vedno premalo. Že tretjič pozivljamo torej vse dobre pevce, da se iz ljubezni do slovenskega gledališča in domače umetnosti prigrasijo čim prej pri gospodu kapelniku Talichu. Ta apel velja zlasti bivšim in dosedanjim članom opernega zbora.

Košnja otave in suša. Kmetovalci v ljubljanski okolici vozijo zdaj domov posušeno otavo. Na otavi se vidi — suša. Otave je malo in je na pol rujava, kot bi bilo ožgana. Kak razloček s senom o Kresu! Klerikalci pa delajo kupčije z mrvo med tem, ko je kmetu skoraj že primanjkuje! Na eni strani kriče, da pospešujejo govejore, na drugi strani pa kmeta zapeljujejo v neumne kupčije s senom! To so varuhi svojih žepov ne pa kmetskih interesov, ti ljudje tam pri „Gospodarski zvezi“!

Nogometna tekma med ljubljanskim moštvo „Hermes“ in med hrvatskim moštvo „Concordia“ iz Zagreba se vrši v nedeljo popoldne ob polu 5. uri na travniku pod Tivoli. Že pri prvi tekmi, ki se je vršila spomlad med tržaškim in ljubljanskim moštvo, je pokazalo naše občinstvo veliko zanimanja za nogometni šport, tem večje udeležbe je pričakovati sedaj, ko nas prvič poseti hrvatski klub. Zagrebška „Concordia“ je znana kot najboljši hrvatski klub. Premagala je Madžare in si pridobila tudi v tekmah s hrvatskimi društvi najlepše uspehe. Tekma bo torej zelo zanimiva, ker nastopijo na obeh straneh najboljša naše mlade moči, ki obljublja za bodočnost še lepih uspehov. Naše ljubljansko moštvo se je tekoma časa dobro razvilo in ima v svojih

vrstah igralce prve vrste. Upati je torej, da dosežejo za Ljubljano časten uspeh. S to tekmo se začnejo prvi stiki med jugoslovanskimi športnimi društvi in žeteli je, da se lepo razvijejo. Zato naj bi občinstvo množtevno obiskalo to zanimivo tekmo. Ob igrišču bodo postavljeni sedeži. Stojšča so prostovoljno po 20 vin.

Politično in izobraževalno društvo za dvorski okraj priredi v nedeljo, dne 3. septembra 1911 veliko vrtno veselico na vrtu g. Frana Novaka na Tržaški cesti 23 (nasproti tobačne tovarne). Spored običajen. Izjema ostanejo tudi ta dan cene pri najboljši jedi in pijaci navadne in zmerne. Za srečolov so pripravljene najbolj in najoriginalnejši dobinki za ženske, deco in moške. Tudi voza (3000 kg) premoga ne manjka med dobinki. Žalostni in pusti ljudje nimajo vstopa na veselilni prostor. Za slučaj slabega vremena je na razpolago največji vrtni salon cele Ljubljane. Koncertna godba, petje, ples s posebno godbo. Začetek točno ob 4. uri popoldne. Vstopnina 30 vin. Otroci do 10. leta so vstopnine prosti. Vstopnice je nositi vidno. Ker je dohodek namenjen za pomnoženje društvene knjižnice, se preplačila hvaležno sprejemajo. Veselica se vrši ob vsakem vremenu.

Koncerti v Tivoli, ki so nudili ljubljanskemu občinstvu in tujim gostom vsak večer najlepši užitek v našem park-hotelu — so prenehali, ker je bilo premalo obiskovalcev. S početka je bil vstop prost, in udeležba je bila dovolj velika, vendar — premajhna, da bi se koncerti izplačali. Ko pa je restavratore naredil vstopnino, je bil obisk še slabši in se zopet ni izplačalo. — Ljubljana ima v Tivoli hotel, kakor ga ima malokatero mesto in je le škoda, da se občinstvo tako malo zanima za večerne koncerte, da so morali prenehati.

8. septembra v Postojno! Moška podružnica „Družbe sv. Cirila in Metoda“, ki ima 8. septembra ob 3. uri popoldne veliko veselico v Postojni pri „Kroni“ v korist novi družinski tržaški šoli, je izposlovala, da bodo posetniki te slavnosti mogli v jamo proti znižani vstopnini 1 K in sicer pojdejo vsi posetniki v jamo skupno ob pol 11. uri popoldne. Ker je vstopnina v jamo druge dni 3 K in letos ni bilo na Veliki Šmaran običajne jamske veselice z znižano ceno, bo do gotovo za marsikoga iz Reke, Pulja, Ljubljane, Trsta in Gorice kazalo, da ta dan pride obiskat jamo, popoldne pa veselico. Vstopnice po znižani ceni se bodo dobile le v hotelu pri „Kroni“.

Gosp. Aleksander Gjud, brivski mojster je svoj brivski in frizerski salon, ki je bil doslej v hiši št. 3 na Kongresnem trgu premestil na Kongresni trg št. 6 v lastno hišo poleg „Slov. Matice“.

Avtomobilske vožnje prevzema Pavel Stele, Rimska cesta 19.

Slovenske Filharmonije popoln orkester koncertira danes ob 8. ure naprej pri večernih predstavah Elektromatice „Ideal“ na vrtu hotela „pri Maliču“ (Franc Jožefa cesta).

Naročajte, ponudite, zahtevajte in pijte samo

Tolstovrško slatino

ki je edina slovenska ter najboljša zdravilna in namizna kislava voda. Od vsakega zaboja plača podjetje v narodne namene 20 vinarjev, kamor naročnik določi. Naslov: Tolstovrška slatina, pošta Guštanj, Koroško, kjer je tudi gostilna, letovišče in prenočišče. Svoji k svojim!

Izpred porotnega sodišča.

Hudodelstvo nezvestobe in poneverjenja.

Na zatožni klopi je sedel včeraj dopoldne Florijan Kožuh, bivši dacar v Boh. Bistrici, doma iz St. Vida nad Ljubljano. V Boh. Bistrici je prišel kot dacar l. 1906: pa je pobiral tudi občinske naklade na užitnino za občini Bohinjska Bistrica in Srednja vas. Za to opravilo je imel od prve 7 odstotkov, od druge pa 10 odstotkov provizije, plače pa kot dacar 120 K. Skupaj približno 240 K. Letos meseca januarja je obdolženec obol in ni mogel več opravljati službe. Njegov naslednik Petelin pa je prišel na sled nerednostim, ki jih je takoj naznanil. Izvršila se je preiskava, ki je dognala, da je obdolženec poneveril mnogo denarja — in sicer je oškodoval občino Boh. Bistrica za približno 6347 K, občino Srednja vas pa za približno 6014 K. To so pa najnižje vsote, kajti vseh poneverb ni mogoče več konstatirati. Kožuh se izgovarja s tem, da je bila v hiši bolezen in je denar nujno rabil. Porotniki so krivdo obtoženca potrdili, in sodišče ga je obsodilo na 18 mesecev težke ječe, postrane vsak mesec s postom in trdim ležiščem.

„Flottenverein“ in naše morje.

Splitska „Sloboda“, glasilo državnega poslanca dr. J. Smoljaka, priobčuje o pomenu „Flottenvereina“ članek, katerega izveček priobčujemo v naslednjem:

„V Avstriji bi morali imeti v pomorstvu prvo in glavno besedo Jugoslovani, Slovenci in Hrvati, medtem ko imajo v resnici prvo besedo pri „Flottenvereinu“ in v pomorstvu sploh Nemci. Nemec Graf je osnoval daleč od morja na nekem skromnem sestanku 18. septembra 1804. to „društvo za pospeševanje avstrijskega brodarstva“. Začetek je bil težak, a uspeh na našo narodno škodo ogromen. Danes ima ta „Flottenverein“ čez 10.000 članov organiziranih v lokalnih organizacijah, ki se nahajajo tudi med Hrvati in Slovenci, a vse organizacije delujejo pod nemškim varstvom z veliko ljubeznijo za stvar. Ali Nemci naše sodelovanje pri tem društvu zlorabljajo, od nas pobirajo prispevke, ki gredo najprej na Dunaj, potem pa v Berlin, ker „Flottenverein“ je pravzaprav čisto nemško društvo za pomorstvo.

Koliko je našemu narodu delovanja „Flottenvereina“ že do sedaj škodovalo, pokazujejo njegovi pozitivni uspehi v pomorski praksi.

Delovanju tega „Flottenvereina“ se mora pripisati, da se ne zahteva več enoletna praksa na jadericah, ako se hoče doseči služba častnika pri trgovski mornarici. Ta praksa nas je čuvala od invazije Nemcev in Madžarjev, ki so se bali te za njih, ki na morje niso vajeni, težke prakse. Od kar se ta praksa več ne zahteva, izpodirjavo Nemci in Madžari naše sinove iz trgovske mornarice. Ideja, da se da Italijanom v Trstu univerza, kot kompenzacija naj bi pa dobili Nemci na tržaški nautični akademiji nemške

MALI LISTEK.

E. RUBIN.

Navadna drama...

Mestna slika.
(Dalej.)

Nace je vzel svojo nevesto v naročje.

„Gospoda bo oprostila,“ je rekel. „Kajpak!“ so vsi pritrdili. Poljubovala sta se glasno in ona ga je gledala z motnimi očmi, polnimi strasti...

„Zdaj boš videla, ha,“ je rekel pek in se ji nasmejal na vse grlo. „Kaj misliš, da...“ ga je sunil sosed in je pomišljal.

Nace se je posmejala... „Onadva sta bolj mirna,“ je rekel eden svatov.

Petruši je planila kri v obraz. Pil je precej, a pijan ni bil. „Ljudje so različni,“ je rekel nekdo.

Magda je sedela zamišljena. Videla je to družbo in hotela je ven. Prišel je eden svatov in ji začel nekaj šepetati na ušesa. Vstala je in je odšla. Zunaj je bila tema. Spomnila se je na tmo tam na stopnicah. Da bi bil tu tisti križ, padla bi na kolena in molila. Tesno ji je bilo pri srcu. Vse je storila, kakor je hotel Petruša.

Prišla je iz kuhinje mati in ji začela praviti.

„Glej, da boš varčna, da te ne bo tepel. Dobro ga drži, da ti iz početka ne zaide, sicer bo vse zapil...“ Jaz ne bom mogla pomagati, sama glejta... Magda je odšla v hišo.

Svatje so peli. Nace je pestoval svojo nevesto in ji je držal roko na kolenu. Njegov obraz je bil blede, prepal, izpod kljukastega nosa so visele brke; vsi so rekli, da je jetičen. Nace je vzel v roke liter z vinom in mu vlivala vino v usta. On je srebiral počasi in postajal bolj in bolj blede...

„Dovolj?“ ga je vprašala in vselej je odkimal.

Vstal je ves pijan. Magda je sedla k Petruši in rekla:

„Pojdiva!“

„Pojdava,“ je odgovoril. Pek je pripovedoval, da bi žene zamenjali. Pripovedoval je o zabavi v tmi, ki jo je doživel ne svojem potovanju v nekem velikem mestu. Vsi so se zasmeli.

Pek je vstal in je šel po sobi. Hotel je odvit luč. Nagnil se je čez Naceta, izgubil je ravnotežje in padel po stolu, da so se mu takoj zlomile noge, Nace in nevesta sta padla pod mizo, nanju se je zvrnil debeli pek. Svatje so šli in pobirali vse tri. Ko so peka vzravljali, je zopet posegal po

luči, ženske so zakričale, drugi so se smejali in držali peka.

„Jaz sem gospodar,“ je kričal pek, „Kdo je dal denar?“ In zagrabil je stol.

Petruša je vstal.

Nace je zgrabil peka za vrat in ga pahnil skozi vrata, kjer je pek obležal; potem je Nace zgrabil stol in je kričal:

„Poberite se! Vsi! Jaz imam zdaj svoje delo. Kaj se bodete pasli in očitali?“

Svatje so iskali klobuke in suknje. Nace je začel metati obleko s sebe in je pahnil od sebe Nežo, ki ga je držala za roko. Svatje so odhajali z jezo in godrnjanjem in vsak se je spodtaknil ob peka, ki se je ves čas pobiral pred vrati.

Magda se je oklenila Petruše.

„Beživa, Petruša, to so zveri.“ Petruša jo je ogrnil in sta odšla po stopnicah. Stihala sta za seboj jok in smeh, kletev debelega peka in krik Naceta, dokler ni zadnji svat izginil iz sobe...

Potem so se vrata zgoraj trdo zaprla.

„Petruša, ti nisi pijan,“ je rekla Magda, ko se je parkrat spodtaknil po temnih stopnicah.

„Ne, samo ne vidim dobro,“ je rekel drhte.

Odšla sta brez besedi dalje po ulicah...

IV.

Magda je drugi dan sama sedela v sobi na zofi. Petruša je ljubil zofo in tudi ona je ljubila zofo. Vse je bilo lepo po sobi — a Petruša je moral že zgodaj k usnjarju na službo. Izmučen je bil zjutraj, bolela ga je glava od prejšnjega večera, ker je mnogo pil in tudi nji je bilo težko.

Na steni so visele nove podobe, omara je bila nova, postelj nova, skoraj vse je bilo novo: vse je kupil Petruša. Vstala je in začela pospravljati. Dal ji je denarja, da mu bo skuhal kosilo. Premišljala je, kaj bi mu skuhal, da bi mu povrnila ljubezen, s katero skrbi zanjo. Po mizi so stali še ostanki jedi, mrzla pečenka in vino. Gledala je vse to in se je spomnila prejšnjega večera. Ustrašila se je tistih obrazov, ki so pili okrog mize. Spomnila se je peka in njegove povesti, spomnila se je Naceta, ki je podil svate iz hiše, spomnila se je neveste, ki se je z njim poljubljala v naročju. Začela je misliti na obed.

Ničesar ni bilo, da bi skuhal. Petruša ji je dal denarja. A kdo bo kuhal nekoč, ako Petruša ne bo imel denarja. Misel za mislijo je bežala... Šla je v prodajalno in vsega nakupila. Kuhala je celo dopoldne in pripravljala obed. Sedla je na stol in

čakala, da pride Petruša. Poldne je odzvonilo, delavci so hiteli po ulicah, Petruše ni bilo. Spomnila se je, da bo morebiti nekoč čakala Petrušo in Petruše ne bo od nikoder... In morda bodo prišli drugi tuji ljudje in bodo povedali, kaj se je zgodilo. — Ustrašila se je tudi misli, ki je prišla sama po sebi. Vse je bilo mirno. Po stopnicah je prišel zdajpazdaj kdo. Hitro je odprla vrata, a ni bil Petruša. Zdelo se ji je neskončno dolgo dopoldne. Mislija je, kaj bi šla delat, da bi se Petruša sam ne trudil, da bi tudi sama služila... Sedaj grem lahko delat,“ je pomislila. Nekoč bo drugače.

Ne bo dolgčas in samotno kakor sedaj! Petruša je že davno sanjal o tem. Mirno bo ležal sinček v zibelki in smejal se bo sladko kakor sanje. Kuhala bo in zibala ter šivala in pela pesemco.

Tinček bo spal mirno kakor angelček, njegov obrazek bo kakor ga ima Petruša in kodraste črne lase bo imel... Rada je zibala tuje otroke, videla je gospoda in gospo, kako sta ga gledala, svoje dete v zibelki, pogovarjala se z njim in ga nazivala z najlepšimi imeni.

Tako bo nekoč. Ko bo prišel Petruša zvečer domov, se bo igral z otrokom in ona bo kuhala večerjo... Lepa se ji je zdela ta misel.

Klaviroje,
pianine in harmonije
le prvih svetovnih tvrdk na obroke
po K 18—
Ravnokar največja zaloga malo časa
izposojenih pianinov po jako nizki ceni.
ALFONZ BREZNIK, Kongresni trg 13,
učitelj „Glasbene Matice“.

Priporoča se za vsa v svojo stroko
spadajoča dea
J. ZAMLJEN
čevljarski mojster
V LJUBLJANI
— Sodnijska ulica št. 3 —
Dobe se tudi izgotovljena obuvala.
Izdeluje prave gorske in telov. čevlje.

L. J. Fröhlich
sobni slikar in plesarski mojster, dekora-
cije, napisi in cerkveno slikarstvo
Ljubljana, Hrenova ulica 17.
Poštno-hranilnični račun št. 67.626.

Naročajte in kupujte „JUTRO!“
Izvod samo po 6 vinarjev.

„JUTRO“ se prodaja v Ljubljani
po 6 vinarjev
v naslednjih tobakarnah:

Južni kolodvor, na peronu.
Državni kolodvor.
Blaž, Dunajska cesta.
Sever, Krakovski nasip.
Piehler, Kongresni trg.
Češark, Selenburgova ulica.
Dolenec, Prešernova ulica.
Fuchs, Marije Terezije cesta.
Mrzlikar, Sodna ulica.
Šušle, Miklošičeva cesta.
Zupančič, Kolodvorska ulica.
Pirnat, Kolodvorska ulica.
Šenk, Resljeva cesta.
Kotnik, Šiška.
Tivolli, na žel. prel. pri Nar. domu.
Košir, Hišlerjeva ulica.
Stiene, Valvazorjev trg.
Sušnik, Rimska cesta.
Ušeničnik, Židovska ulica.
Kleinsteiln, Jurčičev trg.
Križaj, Sp. Šiška.

Wislak, Gosposka ulica.
Kustrin, Breg.
Tenente, Gradaška ulica.
Velkavrh, Sv. Jakoba trg.
Šitar, Florjanska ulica.
Blaznik, Stari trg.
Nagode, Mestni trg.
Kanc, Sv. Petra cesta.
Treo, Sv. Petra cesta.
Kušar, Sv. Petra cesta.
Podboj, Sv. Petra cesta.
Elsner, Kopitarjeva ulica.
Bizjak, Bohoričeva ulica.
Remžgar, Zelena jama.
Svetek, Zaloška cesta.
Jamšek, Tržaška cesta.
Jezeršek, Zaloška cesta.
Likar, Glince.
Širkovič, Dunajska cesta.
Klančnik, Tržaška cesta.

Rezervni zaklad nad pol milijona kron	Kmetska posojilnica Ljubljanske okolice	Stanje hranilnih vlog dvajset milijonov kron
registrovana zadruga z neomejeno zavezo v lastnem združnem domu v LJUBLJANI Dunajska cesta št. 18		
obrestuje hranilne vloge po čistih $4\frac{1}{2}\%$	brez odbitka rentnega davka	
Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čerkovnim prometom ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.		
Posojuje na zemljišča po 5%, brez amortizacije ali na amorti- zacije po dogovoru.		
Eskomptuje trgovske menice.		Eskomptuje trgovske menice.
Ustanovljena leta 1882.		Ustanovljena leta 1882.
Denarni promet v letu 1910 K 100.000.000—		Upravno premoženje v letu 1910 K 20.500.000—

Slovenci darujte za „So-
kolski dom“ v Borovljah.

SODE

dobro ohranjene, stare in nove, velike
in male, prodaja
IVAN BUGGENIG
sodar
Ljubljana, Cesta na Rudolfovo želez. 5.

Učenke ali
gospodične

se sprejmejo na stanovanje in hrano
pod strogim nadzorstvom. Glasovir na
razpolago. Ponudbe pod „Trafika Union“
Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 1.

Jako zanimiv, zabaven in po-
učen list s slikami je

„Ilustrovani
tednik“

ki izhaja vsak petek ter stane
četrletno K 1.80.

Zahtevajte ga povsod! Naročite
ga in inserirajte v njem!

Naslov: Ilustrovani Tednik, Ljubljana.

Sprejema zavarovanja človeškega živ-
ljenja po najraznovrstnejših kombina-
cijah pod tako ugodnimi pogoji, ko
nobena druga zavarovalnica.

Vsa čist dobiček se razdeljuje zavarov-
ancem; dosedaj se ga je izplačalo
K 2.495.719—.

„SLAVIJA“
vzajemno zavarovalna banka v Pragi.
Reserve in fondi K 54.000.000. Izplačane odškodnine in kapitalije K 109.356.860-58.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države v vseskozi slovensko-narodno upravo.
Vsa pojasnila daje:
Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici št. 12.
Pisarne so v lastni bančni hiši.

Zavaruje poslopja in premoženje proti
požarnim škodam po najnižjih cenah.
Zavaruje proti tatvini, razbitju ogledal
in okenskih plošč.
Škode cenjuje takoj in najkulantneje.
Uživa najboljši sloves, kadar posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatno
podporo v narodne in občnkoristne
namene.

Ustanovljena leta 1831. **Največja zavarovalnica avstro-ogrske države** Ustanovljena leta 1831.
C. kr. priv. občna zavarovalnica Assicurazioni Generali v Trstu.
Glavni zastop v Ljubljani, Marijin trg, Sv. Petra cesta št. 2, v lastnem domu.
Zavaruje zoper požar na poslopijih, pohištvu in blagu, tatinski vlom, škode vsled prevažanja, poškodbo zrcal in zvonov. — Na življenje in za doto v vseh
mogočih sestavah. — Tekom leta 1910. zavarovalo se je 19.215 oseb za kapital nad 155 milijonov kron na življenje. — Družba je izplačala za škode nad 1018
milijonov kron. Premoženje družbe znaša nad 392 milijonov kron.

Učiteljska tiskarna, Frančiškanska ulica št. 8.

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

priporoča svojo bogato zalogo najnovejših tiskovin za šole, krajne šolske svete, županstva in druge urade. — Tiskarna sprejema vsa v ti-
skarsko in litografsko stroko spadajoča dela ter jih izvršuje točno, okusno in po solidnih cenah. — Tiskanje šolskih knjig in časopisov.

Lastno založništvo. **Najmodernejša črke.**
Muzikalije. **Litografija.**
Telefonska št. 112. Poštna hranilnica št. 78.307.

Del. glavnica: **Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.** Rez. fond nad:
K 5.000.000. K 610.000.
Stritarjeva ulica št. 2.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.
Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih $4\frac{1}{2}\%$.

Siemens-Schuckertove tovarne
zastopstvo Ljubljana, Resljeva cesta št. 12.

Brzjavke: SIEMENS-SCHUCKERT, LJUBLJANA.

Telefon št. 102.

Blagovolite vzeti na znanje, da se od danes naprej nahajajo pisarne zastopstva Ljubljane
na Resljevi cesti št. 12.